

Mesosa nebulosa

Molnfläcksbock

Skalbaggar, Långhorningar

Klass: Insecta (egentliga insekter), **Ordning:** Coleoptera (skalbaggar), **Familj:** Cerambycidae (långhorningar), **Släkte:** *Mesosa*, **Art:** *Mesosa nebulosa* - molnfläcksbock (Fabricius, 1781) **Synonymer:** *fläckig ögonfläckbock*, *töckenfärgad ögonfläcksbock*

Kännetecken

En 10–15 mm lång, kraftigt byggd skalbagge med långa ben och antenner som hos hanen är längre än, hos honan lika långa som kroppen. Grundfärgen är gråbrun men halsskölden och täckvingarna uppvisar en ganska brokig teckning bestående av svarta och ljusgrå fläckar som mitt på täckvingarna förenar sig till ett brett gråvitt band.

Utbredning och status

Känd från Skåne, Blekinge, Halland, Småland, Öland, Gotland, Östergötland, Västergötland och Bohuslän, främst i kusttrakterna. Den förekommer även i Norge och Danmark, Mellan- och Sydeuropa samt Nordafrika.

Ekologi

Larvutvecklingen sker i död, ofta lätt rötangripen veden av diverse lövträd. Ofta utnyttjas ganska klena dimensioner som grova grenar och klena stamdelar. Arten ynglar gärna i grenarna av omkullfallna träd och i döda stammar i gamla hasselrunnor. Angreppen påträffas oftast i grenar och klena stammar av ek samt i den nedre stamdelen av hassel. Den är även funnen i bok, avenbok, björk, klibbal, apel m.fl. träd och grövre buskar. Larven lever djupt inne i veden och gnager långa, lätt slingrande gångar som är tätt packade med gnagmjöl. Larvutvecklingen är två till treårig. Larven förpuppar sig på sensommaren och den nykläckta, fullbildade skalbaggen övervintrar sedan i sin puppkammare till nästa försommar då den lämnar veden. Den påträffas krypande på sitt yngelmateriale från mitten av juni till slutet av juli. Arten kan utnyttja samma stam- och grenar under flera generationer.

Hot

Tillgången på lämpligt utvecklingssubstrat minskar i våra lövskogsmarker. I flera fall har man för att vitalisera hasseln gallrat ut och bränt de döda stammarna. Hasselrunnor har även avverkats och utnyttjas till värmeflis. Döda lövträd städas ofta bort, bl.a. i betesmarker för att erhålla EU-bidrag.

Åtgärder

Man bör spara såväl stående som omkullfallna, döda lövträd inom de ädellövskogsrika områdena i Sydsverige. Vid flisning av lövskog bör man spara hasselrunnor.

Naturvård

Åtgärdsprogram: Fastställt

Litteratur

- Bilý, S. & Mehl, O. 1989. *Longhorn beetles (Coleoptera, Cerambycidae) of Fennoscandia and Denmark. Fauna Ent. Scand. Vol. 22: 132-133.*
- Ehnström, B. 1983. Faunistiska anteckningar om träskalbaggar. *Ent. Tidskr. 104: 77.*
- Kemner, N. A. 1922. Zur Kenntnis der Entwicklungsstadien und Lebensweise der schwedischen Cerambyciden. *Ent. Tidskr. 43: 103, 136.*
- Lundberg, S. 1960. Bidrag till kännedom om svenska *Coleoptera*. 3. *Ent. Tidskr. 81: 108-112.*
- Lundblad, O. 1925. Anteckningar om intressantare eller mindre kända coleoptera. *Ent. Tidskr. 73: 21.*
- Palm, T. 1959. Tie Holz- und Rindenkäfer der süd- und mittelschwedischen Laubbäume. *Opusc. Ent. Suppl. XVI: 331.*

Författare

Bengt Ehnström 1999. © ArtDatabanken, SLU 2006.